

Peter Kasper Olsen (1875-1961)

Av Dennis Wheeler og Vidar Pedersen

Peter Kasper Olsen ble født 24. april 1875 i Utgården og ble døpt 13. juni samme år i Vinger. Hans foreldre var Ole Erlandsen fra Grasmo i Eidskog og Anne Berthea Olsdatter fra Østgården. Kasper hadde 6 søsken, - Gurine, Edvard, Olof, Andreas, Gunerius og Berte Marie.

Her er detaljer om familien:

Ole Erlandsen, født 01.06.1835 i Grasmo, Eidskog (sønn av Erland Andersen og Gunhild Marie Olsdatter), døpt 21.06.1835 i Vinger, død 06.01.1930 i Østgården, Vinger. Han giftet seg med **Anne Berthea Olsdatter**, gift 20.02.1864 i Vinger, født 13.02.1832 i Østgården, Vinger (datter av Ole Amundsen og Gunne Andersdatter), døpt 18.03.1832 i Vinger, død 11.02.1916 i Østgården, Vinger, gravlagt 19.02.1916 i Austmarka kirke, Vinger.

Barn:

- 1) Gurine Olsdatter, født 07.06.1864 i Utgården, døpt 10.07.1864 i Vinger, konfirmert 19.10.1879 i Austmarka kirke, død 05.06.1880 i Utgården, gravlagt 10.06.1880 i Austmarka kirke, Vinger.
- 2) Edvard Olsen født 27.05.1866 i Utgården, døpt 10. 06.1866 i Vinger, konfirmert 09.10.1881 i Austmarka kirke, død 10.03.1942.
- 3) Olof Olsen født 01.05.1869 i Utgården, døpt 17.05.1869 i Vinger, død 23.06.1954.
- 4) Andreas Olsen, født 05.04.1872 i Utgården, Vinger, døpt 20.05.1872 i Vinger, død 28.01.1878.
- 5) Peter Kasper Olsen født 24.04.1875 (mer detaljer i artikkelen).
- 6) Gunerius Olsen født 06.05.1876 i Utgården, døpt 05.06.1876 i Vinger, død 07.10.1956.
- 7) Berte Marie Olsdatter, født 16.02.1878 i Østgården, Vinger, døpt 14.04.1878 i Austmarka kirke, død 16.02.1883.

Peter Kasper ble døpt 13.06.1875. Dåpen finner vi i kirkeboka for Vinger, men prestens markeringer i boka og det faktum at Austmarka kirke var tatt i bruk langt tidligere (vigslet i 1858) gjør at vi velger å anta at dåpen må ha foregått i Austmarka kirke. Han ble konfirmert 11.10.1891 i Austmarka kirke.

Følgende er blitt fortalt: På Østgården hadde de ei tjenestejente fra Kirkelien, Sofie. Kasper hadde nok et godt øye til jenta for det endte med at Sofie ble gravid med Kaspers barn. Dette var nok ikke bra i et kristen hjem, men Sofie fikk bo på Østgården til barnet, Arne Thorvald, ble født. Arne Thorvald vokste opp på Østgården som en av dem, mens Sofie dro tilbake til Kirkelien.

Arne Thorvald ble født 26.11.1896 og døpt 03.01.1897 i Austmarka kirke. Som foreldre står oppført ungar og jordarbeider Peter Kasper Olsen, Amerika og pike Sofie Torstensdatter, Kirkelien. Arne Thorvald giftet seg med Marie Borghild Hansen fra Håkerud 19.04.1924 i Austmarka kirke. Samme år bygde de huset Fridhem i Håvilsrud i Sverige. Arne Thorvald og Marie Borghild fikk 6 barn.

Emigrantprotokollene for Oslo viser at Kasper hadde besluttet å reise til De Forrest i Dane County i Wisconsin hvor han skulle besøke sin bror Olof som hadde reist over tidligere og var bosatt der. 9. oktober 1896 går han om bord i dampskipet Montebello med kurs for Hull i England. Han drar videre med tog fra Hull til Liverpool der han går

om bord i dampskipet Pavonia 15. oktober med kurs for Boston, Massachusetts hvor han ankommer 10 dager senere. Bildet viser kofferten som Kasper hadde sine eiendeler i da han dro til Amerika. Broren Olof reiste senere tilbake til Norge og Austmarka for å bosette seg der.

De Forrest skrives i dag Deforest og ligger om lag en mil nord for Dane County Municipal Airport i nærheten av Madison. Like vest for Deforest ligger et sted som heter Norway Grove. Mange nordmenn kom til dette området for å bo og arbeide.

Kasper ble ”naturalisert”, dvs. ble amerikansk statsborger, 3. oktober 1904 i Boone County i Illinois. På dokumentet som bekrefter hans

statsborgerskap står Peter Kasper Olsen, men han endret skrivemåte og rekkefølge på fornavnene flere ganger for til slutt å ende opp med Casper Peter Olson. Det var ikke unormalt at nordmenn amerikaniserte navnet sitt etter at de kom til Amerika. Som oftest ble endelsen –sen til –son.

I juni 1905, da Kasper var 29 år, leide han rom i Christiana Engelbretsens bolig i Beloit i Wisconsin. Han er da ”plogarbeider” i firmaet J.C. Thompson & Co Plow and Wagon Works som ikke lå langt unna der han var leietaker. I følge boka *Book of Beloit 1836-1936* var firmaets grunnlegger nordmannen og smeden John Thompson. I 1860 begynte han å produsere ploger og i 1865 eller 1866 bygde han fabrikken som Kasper jobbet ved. Christiana Engelbretsen som eide utleiestedet hvor Kasper bodde var den samme Christiana som er oppgitt som tante til hun som senere skulle bli Kaspers kone, Anna Johnsen, da hun dro over til Amerika i 1906 med skipet SS Cymrio. Anna var fra gården Nylænde i Modum. Det var gjennom denne tanten at Kasper og Anna møttes sommeren 1906.

Kasper giftet seg med Anna 11. mai 1908 i Beloit i Wisconsin. Da var Anna 28 år og Kasper 33 år. Kort tid etter giftemålet, sannsynligvis bare noen dager senere, dro Kasper og Anna tilbake til Norge. De hadde nok håp om å kunne livnære seg i gamlelandet. Mens de var i Norge ble deres første barn, Gudrun Bergljot, født 7. mars 1909 og når hun døpes i Austmarka kirke 12. april oppgis foreldrenes bosted å være Østgården.

Kasper og Anna ble i Norge et drøyt år, men i juni 1910 reiser Kasper igjen tilbake til Amerika. I emigrantprotokollene står det at han reiste fra Liverpool i England med SS Carmania 14. juni 1910 og ankom New York 22. juni. Som reisemål oppgir han Beloit i Wisconsin. To måneder senere reiser Anna og Gudrun etter. 26. august drar de med skipet SS Hellig Olav fra Oslo og ankommer New York 6. september. Familien gjenforenes og bosetter seg i Hackett Street i Beloit, Wisconsin.

I de påfølgende årene blir det familieførøkelser. De får sønnene Arthur Wilhelm i 1911, Engvald Ottar i 1913 og Ralph Carstein i 1917. I denne perioden jobber Kasper som maskinist ved Mattison Machine Works i Beloit før han ble utskrevet til første verdenskrig 12. september 1918.

I mai 1919 blir deres andre datter, Margareth, født. I denne perioden flytter familien til Moore Street i Beloit hvor de forble boende. Dette huset er avbildet til venstre. Bildet av Kasper og Anna til venstre ble tatt da deres

sønn Ralph Carstein giftet seg i 1942

I 1930 årene jobbet Kasper som maskinist for Yates-American Machine Company i Beloit. I 1936 hadde firmaet 500 ansatte og produserte over 200 trebearbeidingsmaskiner i året. Flere av maskinene fra dette firmaet revolusjonerte treindustrien på mange områder. Kasper jobbet for firmaet fram til 1939.

Kasper døde i sitt hjem i Moore Street 22. april 1961 og ble begravd 26. april på Eastlawn Cemetery. Hans kone Anna tilbrakte sine siste år på Caravilla pleiehjem i Beloit hvor hun døde 11. mars 1968. Hun ble begravd 14. mars ved siden

av sin mann på Eastlawn Cemetery.

Som sine foreldre gjorde også barna det bra i livet. Deres førstefødte datter, Gudrun, hadde to ektefeller. Hennes første ektemann døde så altfor tidlig. Han var bare 32 år da han tjenestegjorde i den amerikanske marinen under andre verdenskrig. Gudrun bodde i Beloit til hun gikk av med pensjon, men flyttet da til Florida sammen med sin andre ektemann. Gudrun ble 86 år. Sønnen Arthur giftet seg og fikk tre barn. Han tjenestegjorde i den

amerikanske marinen under andre verdenskrig. Familien bodde i Rockford i Illinois hvor han var direktør for Northern Illinois Roofing Company. Arthur ble 83 år. Engvald giftet seg og fikk to døtre. Familien bodde i Beloit og som sin far jobbet han for Yates-American Machine Company og senere som planlegger for Beloit Corporation. Etter at han gikk av med pensjon flyttet han og hans kone til Texas. Engvald ble 91 år. Sønnen Ralph var også gift og hadde en sønn. Han døde tidlig av kreft, bare 34 år. Yngste datter, Margaret, var gift og fikk åtte barn. Hennes ektemann døde tidlig i en alder av 45 år. Margaret giftet seg på nytt. Hun døde i Wisconsin i en alder av 87 år.

Vi retter en stor takk til medforfatter Dennis Wheeler som har skaffet til veie informasjon og bilder til denne artikkelen. Han er Kaspers barnebarn og sønn av Ralph Carstein. Dennis er gift med Susan Christine DeSchepper og bor i Cedar Rapids i Iowa. En takk også til Bjørn-Ulf Østgård og Kjell Kaspersen (Arne Thorvalds sønn) som har vært gode medspillere i utforming av artikkelen.

Kasper og Anna sine barn

Gudrun Bergliot Olson. Som nevnt tidligere i artikkelen ble Gudrun Bergliot født mens Kasper og Anna var på kort visitt i Norge. Hun ble født 7. mars 1909 og døpt i Austmarka kirke 12. april samme år. Gudrun reiser til Amerika sammen med sin mor i august året etter. I den Amerikanske folketellingen i 1920 er Gudrun 10 år gammel og det er notert at hun ble amerikansk statsborger (naturalisert) i 1916. I tellingen i 1930 jobber hun som telefonoperatør og bor fortsatt hjemme. I 1939 gifter Gudrun seg med Wayne LaDue. Wayne drev på sen tiden en frisørsalong og etablerte senere også en skjønnhetssalong. I 1943 tjenestegjorde han i den amerikanske marinen, men ble alvorlig syk og døde i løpet av kort tid av lungebetennelse. To år senere gifter Gudrun seg på nytt med Lyman Berg. Han jobbet i forsikringsbransjen. Da Lyman gikk av med pensjon i 1969 flyttet de til Florida. Lyman døde i 1986 (76 år) og Gudrun i 1995 (86 år). Gudrun hadde ingen barn.

Arthur Wilhelm Olson. Arthur ble født 2. august 1911 i Beloit, Wisconsin. I 1936 jobber Art som kontorist i en matvareforretning